
Mesijansko Biblijska Studija - 028

GOVOR NA MASLINSKOJ GORI

Dr. Arnold G. Fruchtenbaum

PREVOD NA SRPSKI JEZIK

GOVOR NA MASLINSKOJ GORI

MBS 028

Dr. Arnold G. Fruchtenbaum

A oni Ga upitaše govoreći: Učitelju, kada će to dakle biti i koji će biti znak kad se to ima događati?

(Luka 21:7)

UVOD

Izuzetno poznati Govor na Maslinskoj Gori našeg Mesije desio se između dva itekako značajna događaja. Neposredno pred ovaj Govor na Maslinskoj Gori Mesija izgovara poslednje reči u Svojoj javnoj službi; to nalazimo u Matej 23:1-39; taj deo sadrži optužbu jevrejskih lidera, posebno za njihovu krivicu odvođenja naroda u odbacivanje Mesijanstva Isusovog. Sa ovim rečima, javna služba Mesije kao Proroka došla je do kraja, a preostalih nekoliko dana Svog života na zemlji, On će tretirati isključivo sa Svojim učenicima.

Neposredno posle Razgovora na Maslinskoj Gori dolazi priprema za poslednju Pashu i prvu Gospodnju Večeru. Ovo se događa neposredno pred Njegovu smrt. Tokom poslednje Pashe i prve Gospodnje večere događa se isto tako jako poznati Razgovor u Gornjoj Sobi, u kojem imamo tranziciju, prelaz, iz Hristove službe Proroka u Hristovu službu Sveštenika.

Između ova dva značajna događaja, dešava se poznati Govor na Maslinskoj Gori koji je zabeležen u tri Jevanđelja: Matej 24-25; Marko 13; i Luka 21:5-36. Osnovna svrha Govora na Maslinskoj Gori jeste da odgovori na pitanje: Kada i kako će Mesijansko Kraljevstvo doći u postojanje?

Kako je Izrael odbacio ponudu za Kraljevstvo od strane Hrista, postalo je nemoguće da se u tom vremenu uspostavi Kraljevstvo, i ono će morati biti uspostavljeno u nekom kasnijem vremenu. Međutim, u svetlu Njegove optužbe vodstva Izraela u Mateju 23, kao i u svetlu Njegovih završnih reči u Mateju 23:37-39, u kojem nam otkriva činjenicu da se On neće vratiti dok Izrael ne zatraži Njegov povratak: Kada će, dakle, Kraljevstvo biti uspostavljeno? Razgovor na Maslinskoj Gori odgovara nam na to pitanje.

Da bismo dobili kompletnu sliku sva tri Jevanđelja moraju biti pažljivo proučena. Niti jedan pojedinačni pisac Jevanđelja nije zabeležio sve šta je Isus rekao toga dana, odnosno svaki je zabeležio samo informacije najbitnije za temu svog vlastitog Jevanđelja. Iz tih razloga, neophodno je da proučavamo sva tri izveštaja, jer samo je onda moguće da dobijemo kompletnu sliku onoga šta je Isus rekao tokom dana

u kojem je završavala Njegova služba Proroka. Ovaj studio će biti u formi sinteze, to jest, sva tri Jevanđelja ćemo pratiti simultano. Osnovno izlaganje Razgovora na Maslinskoj Gori teče paralelno, hronološkim redom; Ukoliko Isus prekida to hronološko izlaganje, On nam to na neki način naznačava.

Ovu temu ćemo studirati u četiri dela: Historijska pozadina, Tri pitanja, Usporedba sa drvetom smokve, Sud Pagana.

I. ISTORIJSKA POZADINA

Istorijska pozadina zabeležena je u Matej 24:1-2; Marko 13:1-2; i Luka 21:5-6.

U Matejevom izveštaju čitamo: ***Isus izade te se udalji od Hrama. I pristupe učenici Njegovi da mu pokažu hramske zgrade. A Isus im reče: Ne vidite li sve ovo? Zaista, kažem vam, neće se ovde ostaviti ni kamen na kamenu koji neće biti razvaljen.***

Nakon što je oslikao optužbu za Fariseje, i nakon što je najavio dolazeće uništenje Hrama, Isus i Njegovi učenici odlaze sa prostora Hramske Građevine po poslednji put. Na odlasku, učenici pokazuju na veličanstvenu građevinu Jevrejskog Hrama i pratećih građevina. Zapravo, u to vreme, gradnja Hrama još nije bila završena. Gradnja sveukupne Hramske Građevine otpočela je za vreme Iroda Velikog, 20 godine pre Hrista, a završena je 64. godine posle Hrista, samo šest godina pre uništenja. Govor na Gori je vođen u godini 30. posle Hrista, tako da su radovi na izgradnji već trajali nekih 50 godina. Gradnja će se nastaviti još 34 godine. Kamenje, koje je toliko impresioniralo učenike uistinu jeste bilo veličanstveno, a neka od tih kamenja još uvek su vidljiva u zidovima Hramske Građevine do današnjih dana. To „Irodijansko kamenje“ je ogromno, svaki komad je velik 3 do 4 metra u dužinu i težak po nekoliko tona.

Uprkos tome, Isus ponovno potvrđuje činjenicu da je taj Hram određen za uništenje; od samog Hrama neće ostati ni kamen na kamenu. Ovo Hristovo proroštvo doslovno se ispunilo 70. godine posle Hrista kada su Rimljani razorili grad Jerusalem, a Hram je zapaljen. Zato šta je u građevini bilo jako puno zlata, velika količina se istopila i iscurila u sastavnice između kamenja Hrama. Kada su se ruševine ohladile, Rimljani su polako i sistematski odvaljivali kamen po kamen, kako bi došli do zlata. Međutim, ovo Hristovo proroštvo je u ovom trenutku ostavilo učenike zbunjene.

II. TRI PITANJA

Drugi deo se tiče zbunjenosti učenika sa Hristovim proroštvom. Kada su stigli na Maslinsku Goru to proroštvo je učinilo da budu postavljena tri pitanja od strane Njegovih učenika. Pitanja su zabeležena u Matej 24:3; Marko 13:3-4; i Luka 21:7.

U Mateju piše: ***A dok je On sedio na Maslinskoj gori, pristupiše Mu učenici nasamo govoreći: Reci nam kada će to biti i koji će biti znak Tvojega dolaska i svršetka sveta?***

U Luki piše: ***A oni Ga upitaše govoreći: Učitelju kada će to dakle biti i koji će biti znak kad se to ima događati?***

Sve zajedno, tri pitanja su postavljena, koja, u isto vreme uključuju i zahtev za tri znaka. Prvo pitanje u Mateju je, ***Reci nam kada će to biti?*** Ovo se odnosi na uništenje Hrama koje je On prorokovao u prethodna dva stiha. U Luki, prvo pitanje je postavljeno kao, ***Učitelju kada će to dakle biti? I koji će biti znak kad se to ima događati?*** Drugim rečima, prvo pitanje je: Kada će Hram biti uništen, i koji će biti znak da će se to desiti?

Drugo pitanje je bilo, ***Koji će biti znak Tvojega dolaska?*** Pitanje se ne odnosi na Uzdignuće Crkve jer Uzdignuće će biti trenutno i može se desiti u bilo kom trenutku, neće sa sobom imati vezan nikakav prethodni znak. Međutim, Drugi Dolazak imaće znak koji će mu prethoditi, i učenici pitaju koji će to biti znak.

Treće pitanje je, ***Koji će biti znak svršetka sveta?*** Grčka reč koja je prevedena kao svet zapravo znači „doba“. Oni su pitali za treći znak i to bi bilo; „Koji će biti znak da je kraj doba (ili kraj vremena) otpočeo? U rabinskoj teologiji toga vremena, rabini su govorili o dva doba; „ovo doba“, govoreći o vremenu u kojem sada živimo, i o „doba koje će doći“ govoreći o Mesijanskom Dobu. Tako da pitanje glasi, „Koji je znak da su počeli poslednji dani ovog doba i da se krećemo ka Mesijanskom Dobu? Sve zajedno, znači, ima tri pitanja u kojima učenici traže tri znaka na koja će paziti. Isus je odgovorio na ova pitanja, ali ne istim redosledom kojim su pitanja postavljena. Niti se sva tri odgovora nalaze u sva tri izveštaja. Dok Matej i Marko beleže odgovor na drugo i treće pitanje, oni ignorišu odgovor na prvo pitanje. Luka je taj koji beleži Hristov odgovor na prvo pitanje.

A. Opšte Karakteristike Vremena Crkve

Pre nego Mesija otpočne sa odgovorom na bilo koje od ova tri pitanja, On prvo daje neke opšte karakteristike vremena Crkve u Mateju 24:4-6; i u Luki 21:8-9.

Odlomak u Mateju piše: ***A Isus im odgovorivši, reče: Pazite da vas ko ne zavede! Jer mnogi će doći u Moje ime govoreći, Ja sam Hristos! I mnoge će zvesti. A čut ćete za ratove i za glasove o ratovima. Pazite, ne uznemirujte se! Sve se to naime treba dogoditi, ali to još nije svršetak.***

Radije, nego da im odmah odgovori na sva tri pitanja, Isus je odlučio da im prvo da neke opšte karakteristike Vremena Crkve, a nijedna od tih karakteristika ne znači da je kraj otpočeo. Isus je želeo da bude siguran da učenici neće srljati u određene zaključke zbog raznih događanja, tako da je izabrao da im kaže stvari koje neće značiti da je kraj počeo. Ima dve opšte karakteristike Vremena Crkve.

1. Uspon Lažnih Mesija

Prva opšta karakteristika će biti uspon lažnih mesija. Istorijski, Isus je bio prva Osoba koja je tvrdila za sebe da je Mesija. Posle Njega, mnogi su tvrdili da su mesija. Od vremena Isusa pa do 1850-e, velik broj Jevreja – od Simona Bar Košebe, pa do rabeta Tzvi-a i Jacob Frank-a – ustali su tvrdeći za sebe da su mesije, i uistinu, mnogi su krenuli za njima. Čak su i neki pagani tvrdili za sebe da su mesije. Ali ovo će biti opšta karakteristika crkvenog vremena, a samo postojanje lažnih mesija ni na koji način ne znači da je kraj otpočeo.

2. Postojanje Lokalnih Ratova

Druga opšta karakteristika vremena Crkve biti će lokalni ratovi. Isus tvrdi da će oni čuti o ratovima i glasine o ratovima, ali ni te stvari neće biti znak kraja. Postojanje lokalnih ratova neće ni na koji način označiti početak kraja. Čak i ako se takvi ratovi budu dešavali na bliskom istoku, to samo po sebi ne znači da imaju proročko značenje.

Govoreći i o lažnim mesijama i o lokalnim ratovima, u stihu 6 Isus kaže; ***Sve se to naime treba dogoditi, ali to još nije svršetak.***

Luka ovo naglašava u svom odlomku kada piše; ***To se naime treba pre dogoditi, ali nije odmah svršetak*** (Luka 21:9).

Drugim rečima, uspon lažnih mesija i dugi periodi lokalnih ratova nužno će doći pre. Ali nijedna od ovih stvari, ni na koji način, oblikom ili formom neće biti znak da je kraj otpočeo.

B. Znak Kraja Vremena

Davši Svojim učenicima određene karakteristike koje neće označiti ni na koji način da je kraj počeo, Isus nastavlja odgovarajući im na treće pitanje, koje se tiče znaka da je kraj vremena uistinu započeo. To je zapisano u Matej 24:7-8; Marko 13:8; Luka 21:10-11.

U Mateju čitamo: ***Jer ustaće narod protiv naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva. I biće gladi i pošasti i potresa na raznim mestima. No sve je to tek početak trudova.***

Prema piscima sva tri evanđelja znak kraja vremena biće kada narod ustane protiv naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva. Ovaj čin biće praćen glađu i zemljotresima po raznim mestima, a onda Ješua jasno kaže da će sve to biti tek početak trudova. Termin „trudovi“ odnosi se na „porođajne trudove“. Odnosi se na seriju porođajnih trudova kroz koje prolazi žena pre nego rodi bebu.

Proroci su oslikali poslednje dane kao seriju porođajnih trudova pre nego se rodi Mesijansko doba. Početak trudova, prva porođajna bol, a ujedno i znak koji će obeležiti sam početak kraja vremena biće kada „narod ustane protiv naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva“.

Isus je već nešto ranije jasno rekao da lokalni ratovi između nekoliko naroda neće značiti da je kraj otpočeo. Ali tada kaže da kada „narod ustane protiv naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva“, to će značiti da je kraj vremena otpočeo.

Da bi razumeli šta znači izraz „narod protiv naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva“ neophodno je da se vratimo na jevrejske korene ove izjave. Ovaj izraz je jevrejski termin za svetski rat. Ješua izjava znači da kada se dogodi sveopšti svetski rat, ne nikakav lokalni rat, već taj opšte svetski rat biće signal da je otpočeo kraj vremena.

Ovo je sasvim u skladu sa jevrejskim zapisima toga vremena. Jedan jevrejski izvor, čovek poznat kao Zohar Kadaš kaže:

„U tom vremenu ratovi će uzburkati svet. Narod će se dići protiv naroda i grad protiv grada; mnoga će neprijateljstva biti obnovljena protiv neprijatelja Izraela.“

Još jedan jevrejski izvor poznat kao Berešit Rabah kaže:

„Ako vidiš kraljevstva kako se dižu jedno protiv drugog, obrati pažnju i uoč Mesijine stope (XLII:4).“

Rabini su potpuno jasno učili da će sveopšti svetski konflikt biti znak dolaska Mesije. Ješua je ipak malo izmenio tu zamisao, jer je rekao da kada se dogodi opšte svetski rat to neće biti znak dolaska Mesije, već će to biti znak da su otpočela poslednja vremena. Ovi porođajni bolovi o kojima Ješua govori su iste one „stope“ o kojima su rabini govorili. „Stope Mesijine“ su niz događaja koji će prethoditi i uvesti svet u dolazak Mesije. Naslov proročke knjige od 500 stranica, Mesijinim Stopama, temelji se na jevrejskom konceptu koji se oslikava i vidi u izveštaju Mateja koji govori o narodu protiv naroda i kraljevstvu protiv kraljevstva.

Prvi Svetski Rat, 1914-1918, bio je ispunjenje upravo ovog proroštva. Gotovo se svi istoričari slažu da je Drugi Svetski Rat bio doslovno nastavak Prvog Svetskog Rata. Nadalje, oba ova svetska rata imali su odlučujući uticaj na istoriju Jevreja. Prvi Svetski Rat bio je poticaj za rast cionističkog pokreta, a Drugi Svetski Rat bio je uvod u ponovno uspostavljanje Jevrejske Države. Od trenutka kada je otpočeo Prvi

Svetski Rat istorija je ušla u poslednje dane Vremena Crkve. Međutim, poslednji dani mogu biti poprilično dug period vremena.

Znak da je otpočeo kraj vremena jeste opšte svetski konflikt, a ispunjenje tog znaka jeste Prvi svetski rat i Drugi svetski rat.

C. Lična iskustva Apostola

Odgovorivši im na treće postavljeno pitanje u vezi sa znakom za kraj vremena, Mesija se sada vraća u Svoje vreme da bi im govorio o ličnim iskustvima koja će apostoli morati da prožive.

Ovo je zabeleženo u Marku 13:9-13 i u Luki 21:12-19. Izveštaj u Luki kaže: ***No pre svega toga dizaće na vas ruke svoje, progoniti vas i predavati u sinagoge i tamnice, odvoditi pred kraljeve i upravitelje zbog imena mojega. A to će vam se dogoditi za svedočanstvo. Stavite to dakle u srca svoja: nemojte unapred smišljati što ćete odgovoriti! Ta ja ću vam dati usta i mudrost kojoj se neće moći usprotiviti niti suprotstaviti nijedan vaš protivnik. A predavaće vas i roditelji i braća i rođaci i prijatelji. Neke će od vas i ubiti. I svi će vas mrziti zbog imena mojega. Ali vam ni vlas s glave neće propasti. Svojom ćete postojanošću steći duše svoje.***

Izveštaj u Luki jasno kaže da ono šta će sad opisivati treba da se dogodi pre znaka da je otpočeo kraj vremena, jer odlomak počinje sa frazom, ***no pre svega toga***. Isus potom opisuje neka lična iskustva kroz koja će apostoli trebati da prođu nakon šta On ode od njih. Sveukupno je On naveo devet stvari.

Prvo, u stihu 12a, biće odbačeni od strane Jevreja. Drugo, u stihu 12b, biće odbačeni od strane pagana. Treće, u stihu 13, prolaziće kroz progonstva, a ta progonstva biće im prilika da daju svedočanstvo. Četvrto, biće uspešni u objavljivanju evanđelja doslovno svuda (Marko 13:10); ovo je potvrđeno u Rimljanima 10:18, u Kološanima 1:6, 23. Peto, u stihovima 14-15, ne treba da se brinu oko pripremanja svoje obrane pred sudovima, jer će im biti dat Božanski izričaj kada ih budu vodili pred vlasti i sudove. Šest, u stihu 16, biće odbačeni od članova sopstvene porodice. Sedmo, u stihu 17, ljudi će ih mrzeti do tačke da će neki od njih umreti mučeničkom smrću. Osam, u stihu 18, uprkos svemu tome njihovo spasenje je zagantovano. I deveto, u stihu 19, biće uspešni u pridobivanju mnogih duša.

To da su apostoli uistinu iskusili sve ove stvari dobro nam je poznato iz knjige Dela apostolska, kao i iz drugih istorijskih zapisa koja su ispratila aktivnosti apostola posle onoga što je zabeleženo u knjizi Dela. Iako je Mesija već odgovorio na njihovo treće pitanje u vezi sa znakom za kraj vremena, pre nego je počeo da im odgovara na prva dva pitanja, On je odlučio da im predkaže neka lična iskustva kroz koja će

oni proći pre nego se dogodi znak kraja vremena. Zapravo, Isus im je prorekao da će mnogi od njih umreti pre nego kraj vremena opšte i počne.

D. Znak pada Jerusalima

Tek nakon što je jasno predstavio apostolima da će morati da prođu kroz period patnji, kao i to da će njihova misija uprkos tome biti uspešna, Ješua je krenuo da im odgovara na njihovo prvo pitanje koje se odnosilo na znak koji će obeležiti nadolazeće uništenje Jerusalima i Hrama.

Odgovor je zabeležio samo Luka u 21:20-24: ***'A kad vidite da vojske opkoljavaju Jerusalim, tada znajte da se približilo opustošenje njegovo. Koji tada budu u Judeji, neka beže u gore; koji pak budu u njenom središtu, neka ga napuste; a koji budu po poljima, neka u nj ne ulaze; jer to su dani osvete, da se ispuni sve što je pisano. A jao trudnicama i dojiljama u one dane! Jer biće teška mòra na zemlji i gnev nad ovim narodom. I padaće od oštrice mača i odvođiće ih kao roblje po svim narodima. I Jerusalim će gaziti pagani sve dok se ne ispune vremena pagana.'***

U odgovoru na njihovo prvo pitanje Mesija im je dao znak koji će obeležiti činjenicu da će Jerusalim uskoro biti uništen. Znak je taj da će vojske opkoliti Jerusalim. Jevrejskim vernicima je rečeno da kada vide taj znak, treba da napuste Jerusalim i Judeju i da beže iz Zemlje. Ovaj znak će obeležiti nadolazeće uništenje Jerusalima i, od trenutka pa nadalje, Jerusalim će bez prestanka „gaziti pagani dok se ne ispune vremena pagana.“

Ovo proroštvo ispunjeno je na jedan čudesan način. U godini 66 nove ere, izbio je prvi jevrejski ustanak protiv Rima. Kada je ustanak tek započeo, rimski general koji se tada nalazio u Zemlji, Cestus Galus, došao je sa svojim armijama iz Kesarije i opkolio je Jerusalim. Opkoljavanje grada značilo je da se znak koji je Isus obećao upravo desio i jevrejski vernici su znali da je razorenje Jerusalima blizu. Isus je zapovedio jevrejskim vernicima da beže iz grada kada vide da se ovo dešava. Međutim, bilo je to nemoguće uraditi upravo zbog rimljana koji su opkolili grad. Tada Cestus Galus uočava da njegove linije opskrbe nisu sigurne. Jednostavno, nije imao dovoljno zaliha da sprovede dugotrajnu opsadu, tako da prekida opsadu Jerusalima kako bi se vratio natrag u Kesariju. Na tom povratku napadnut je od strane jevrejskih snaga i ubijen je. Privremeno, grad više nije bio opkoljen armijama, tako da je svaki pojedini jevrejski vernik mogao da napusti Jerusalim. Ti ljudi su prešli reku Jordan i uspostavili su novu zajednicu jevrejskih vernika iz Judeje, iz Galileje i sa Golana. Tamo su čekali da se proroštvo koje je Ješua rekao ispuni.

Godine 68 nove ere, novi rimski general po imenu Vespazijan zajedno sa svojim sinom Titusom ponovno je opkolio grad, a godine 70 nove ere grad i Hram su uništeni. Sveukupno 1.100.000 Jevreja je ubijeno u tom konačnom pokolju, ali nijedan jevrejski vernik nije umro zato što su poslušali reči svog Mesije. Od tada, Jerusalimom uistinu gaze pagani i to traje sve do ovih naših dana. Jerusalim neće biti slobodan od toga da ga gaze pagani sve dok se Mesija ne vrati.

Sa ovim rečima Mesija je odgovorio na njihovo prvo pitanje, o znaku nadolazećeg uništenja Jerusalima. Ostalo je još jedno pitanje da se odgovori.

E. Velika nevolja

U pripremi za odgovor na drugo pitanje Mesija se osvrnuo na samo vreme Velike nevolje. Njegove reči koje se odnose na ovaj period zabeležene su u Mateju 24:9-26 i u Marku 13:14-23. U ovom delu Mesija govori o događajima i prve i druge polovine Velike nevolje.

1. Događaji iz prve polovine Velike nevolje

Dešavanja koja se odnose na prvu polovinu Velike nevolje zabeleženi su u Mateju 24:9-14: ***Tada će vas predavati na muke i ubijati vas. I svi će vas narodi mrziti zbog imena mojega. I mnogi će se tada sablazniti, i jedni će druge izdavati, i mrziti jedni druge. I ustaće mnogi lažni proroci, i zavesti mnoge. I zato što će se bezakonje umnožiti, ohladneće ljubav mnogih. Ali ko ustraje do svršetka, taj će se spasiti. I propovedaće se ovo evanđelje o kraljevstvu po svemu svetu za svedočanstvo svim narodima. I tada će doći kraj.***

Iako ovi stihovi nalikuju na one zabeležene u Marku 13:9-13 i u Luki 21:12-19, postoje određene razlike koje ukazuju na to da Matej ne govori o istim stvarima. Luka jasno kaže da se događaji koje on opisuje dešavaju pre znaka za kraj vremena, kada će narod ustati protiv naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva. Međutim, u Matejevom izveštaju, odlomak započinje sa rečju ***tada***, i na taj način se ističe da će Mesija sada opisivati događaje koji dolaze nakon što narod ustane protiv naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva. Iako ove reči izgledaju jako slično, te sličnosti nikako ne znače da govore o istom. Marko i Luka opisuju događaje koji će se desiti apostolima pre znaka za Prvi Svetski Rat, dok Matej govori o događajima u vremenu prve polovine Velike nevolje koja će doći posle znaka za Prvi Svetski Rat.

Sveukupno, Mesija je istaknuo pet događaja koji treba da se dese tokom prve polovine Velike nevolje. Prvo, u stihovima 9-10, dogodiće se strašna progona svetih, a to je činjenica koju nam pruža i Otkrivenje 6:9-11. Jedan i jedinstven svetski religiozni sistem, poznat po imenu Crkveni Vavilon, provodiće progone i biće odgovoran za smrt svetih tokom prve polovine Velike nevolje (Otkrivenje 17:1-6).

Drugo, u stihu 11, prva polovina Velike nevolje biće okarakterisana usponom mnogih lažnih proroka. Ova poenta je iznesena i u Zahariju 13:2-6.

Treće, u stihu 12, biće užasavajući rast greha i bezakonja, jer zlo više neće biti zadržavano (II Solunjanima 2:6-7).

Četvrto, u stihu 13, oni Jevreji koji prežive do kraja Velike nevolje biće spašeni.

Peti događaj prve polovine Velike nevolje biće opšte svetsko propovedanje evanđelja iz stiha 14, koje će biti sprovedeno od strane 144.000 Jevreja iz Otkrivenja 7:1-8. Rezultati službe tih 144.000 zabeleženi su u Otkrivenju 7:9-17, gde se jasno kaže da će veliko mnoštvo pagana doći do spasonosne spoznaje našeg Gospoda Isusa Mesije.

2. Događaji druge polovine Velike nevolje

Nakon šta je dao neke događaje iz prve polovine Velike nevolje; Mesija se sada okreće ka događajima druge polovine, događajima koji su zabeleženi u Mateju 24:15-28 i u Marku 13:14-23. Nešto više detalja je dato u vezi sa događajima iz druge polovine Velike nevolje; sveukupno, Mesija je u Matejevom izveštaju govorio o osam stvari.

Prvo u stihu 15, Mesija govori o specifičnom događaju koji će označiti početak druge polovine Velike nevolje, ***Kada dakle vidite gnusobu opustošenja, prorečenu po proroku Danilu, kako stoji na svetome mestu (ko čita, neka razume) ...***

Gnusoba opustošenja će uključivati dve faze u svom razvoju. Prva faza će biti kada Antihrist preuzme jevrejski Hram, zasedne u Svetinju nad svetinjama, i proglasi sebe Bogom (II Solunjanima 2:3-10). Druga faza gnusobe opustošenja biće kada Lažni prorok načini sliku, kip ili lik Antihrista i postavi to u Svetinju nad svetinjama (Otkrivenje 13:11-15; Danilo 12:11). Ovaj čin gnusobe opustošenja biće znak da je otpočela druga, još gora polovina Velike nevolje.

Drugo, Gnusoba opustošenja biće signal za Jevreje da beže iz Zemlje, u stihovima 16-20: ***... koji tada budu u Judeji, neka beže u gore; ko bude na krovu, neka ne silazi da uzme što iz kuće svoje; a ko bude u polju, neka se ne vraća natrag uzeti haljine svoje. A jao trudnicama i dojiljama u one dane! Molite pak da bežanje vaše ne bude zimi ni subotom.***

Ovo bežanje je zabeleženo i u Otkrivenju 12:13-17. Ovaj odlomak šalje jedan osećaj hitnosti u bežanju Izraela. Zapravo, celi naglasak je stavljen na brzinu i na trenutno reagovanje. Ovo naglašavanje je posebno vidljivo kada Mesija navodi tri poteškoće koje bi mogle da se ispreče prilikom bežanja. Prva poteškoća jeste za žene koje su trudne ili imaju bebe koje doje. U oba slučaja, to čini brzo bežanje izuzetno komplikovanim, kao što svaka žena u tom stanju može da posvedoči. Druga poteškoća je povezana sa Šabatom. A, treća poteškoća je povezana sa zimom.

Zašto da ne bude zimi kada znamo da sneg u Izraelu retko pada? Šta bi to moglo da bude problem u zimskom periodu? Razlog za ovo molitveno traženje leži u postojećem stanju stvari u Izraelu. Ima nekoliko razlika između Sjedinjenih Država i Izraela. Jedna od tih razlika jeste način na koji se vremenske nepogode dešavaju. U Sjedinjenim Državama zemlja prima kišu tokom cele godine, a to nije slučaj u Izraelu, gde postoje specifični kišni periodi. Između aprila i oktobra nigde u Zemlji ne padne nijedna kap kiše. Svu svoju kišu Izrael prima između oktobra i aprila. Kada pada kiša tokom zimskih meseci, često se dešavaju jake i obilne kiše koje za posledicu imaju poplave i poplavne bujice. Još jedna razlika između Sjedinjenih Država i Izraela jeste u načinu na koji se grade putevi. Kada amerikanci grade svoje auto puteve i dođu do suhog korita nekog vodotoka, iako je korito suvo oni će ipak preko njega izgraditi most. To u Izraelu nije slučaj, tamo se putovi asfaltiraju direktno u suhi vodotok i opet iz njega van. Tehnički govoreći, ovi suhi vodotoci poznatiji su pod nazivom gazišta. Gazišta su suva preko celog leta i veći deo zimskog perioda. Međutim, tokom kišnih meseci zimi, niz planinske lance Izraela, voda se sjuri niz te vodotoke i ispuni gazišta zastrašujućom snagom i silinom i doslovno ispere putove. Više nego jednom, vozeći se Izraelom, morali smo da se vraćamo, ponekad i u potpuno istom pravcu iz kojeg smo došli zbog naplavljenih gazišta koja putove učine neprohodnim. Iz drugih odlomaka razumemo da kada Jevreji budu bežali iz Jerusalima, kretaće se upravo ovim pomenutim gazištima. Ukoliko se događaj iz ovog odlomka dogodi tokom zimskih meseci, to će bekstvo učiniti izuzetno teškim i komplikovanim.

Drugo traženje u molitvama trebalo bi da se odnosi na to da se bežanje ne dogodi za Šabata. Zašto ne na dan Šabata? Na dan Šabata, u Izraelu, sav javni prevoz je u prekidu, pa su čak autobusi i vozovi spremljeni i zaključani. Ukoliko osoba nema svoj automobil, biće ekstremno teško da izađe iz zemlje. Samo trećina Izraelaca poseduje automobil, dve trećine su bez prevoznog sredstva. Većina stanovništva je skoro u potpunosti ovisna o javnom prevozu, a javni prevoz ne postoji na dan Šabata. Ukoliko se ovo ikada desi na dan Šabata, bežanje će biti ekstremno otežano.

Iz ova dva razloga je savetovano da se moli, da ova gnusoba opustošenja koja će se zasigurno desiti, ne dogodi na dan Šabata, niti u zimskim mesecima, mesecima koji spadaju u sezonu kiša.

Treća stvar koja je pomenuta kao razlog za bežanje je u stihu 21: **jer će tada biti velika nevolja kakve nije bilo od početka sveta sve dosad, niti će je ikada biti.**

U tom vremenu opšte svetski anti-semitizam razmahaće se u svoj svojoj sili i žestini. Sotonski pokušaj da se unište Jevreji jednom i zauvek pokrenuće se sa svom silom i ozbiljnošću.

Četvrto, Izrael će preživeti ovaj stravičan period, ali biće ogroman broj onih u Izraelu koji neće preživeti, stih 22: ***I kad se ne bi skratili oni dani, ne bi se spasilo nijedno telo. No poradi izabranih skraćiće se dani oni.***

Peto, druga polovina Velike nevolje biće okarakterisana lažnim mesijama, čiji tip-antitip jeste lažni sin, sam Antihrist, u stihu 23: ***Ako vam neko tada rekne: ‘Gle, Hristos je ovde ili onde’ — ne poverujte!***

Šesto, druga polovina Velike nevolje opisana je u stihu 24: ***Jer ustaće lažni hristi i lažni proroci i izvodiće velike znake i čudesa da, bude li moguće, zavedu i izabrane.***

Druga polovina Velike nevolje biće okarakterisana mnoštvom lažnih znakova, čuda i silnih dela, a sve u svrhu opšte svetske prevare. Ove lažne znakove izvodiće i Antihrist (II Solunjanima 2:8-10) i lažni prorok (Otkrivenje 13:11-15).

Sedmo, Mesija upozorava u stihovima 25-27: ***Eto, proreкао sam vam. Reknu li vam dakle: ‘Evo, u pustinji je!’, ne izlazite; ‘Eno ga u ložnicama!’, ne poverujte! Jer kao što munja izlazi od istoka i zabljesne do zapada, tako će biti i dolazak Sina Čovečjega.***

Mesija je upozorio da će biti ljudi koji će tvrditi da se Mesija vratio i da je tamo i da je onamo i da se u suštini Drugi dolazak dogodio negde u tajnosti. Mesija je upozorio Svoje učenike da ne veruju takvim pričama i takvim izjavama o tajnosti, jer za razliku od Prvog dolaska, Drugi dolazak se neće odigrati u tajnosti.

Kada se Mesija vrati po drugi put, svi ljudi će to videti, jer biće to poput munje koja izađe sa istoka i sevne sve do zapada i obiđe ceo svet.

I osmo, Mesija daje naslutiti nešto o mestu na kojem će se desiti Drugi dolazak, u stihu 28: ***Jer gde god bude strvine, onde će se skupljati orlovi.***

On kaže da gde se nalaze leševi tela tamo će biti i orlova, a tu bi bolji prevod bio okupljaće se „lešinari“ ili „strvinari.“ „Telo“ ili „leš“ se odnosi na Izrael, a „lešinari“ se odnosi na paganske nacije koje će se okupiti protiv tela Izraela. Mesto Drugog dolaska Mesije biće na mestu gde će svo telo, sav Izrael biti lociran i gde će se okupiti sve paganske nacije. Tačno mesto poznato nam je po svom hebrejskom imenu Bosra ili po svom grčkom imenu Petra. Tamo će se nalaziti telo Izraela (Mihej 2:12-13); tamo će se okupljati lešinari (Isaija 34:1-7; 63:1-6); i to će biti mesto Drugog dolaska (Avakum 3:3).

Kao zaključak za ovaj odlomak kazaćemo da je Mesija predstavio događaje druge polovine Velike nevolje kao izuzetno teško i komplikovano vreme za Izrael, a kulminacija tog perioda biće Drugi dolazak Mesije. Ali, On još uvek nije odgovorio na drugo pitanje koje se odnosilo na znak koji će poslužiti kao signal da sledi Drugi dolazak Mesije. Sada se On okreće ka tom pitanju.

F. Znak Drugog dolaska Mesije

Odgovor na drugo pitanje zabeležen je u Mateju 24:29-30; Marko 13:24-26; i u Luki 21:25-27.

Izveštaj u Mateju kaže: ***A odmah nakon nevolje onih dana sunce će potamneti, i mesec svetlost svoju neće davati, i zvezde će s neba padati, i sile će se nebeske uzdrmati. I tada će se pojaviti znak Sina Čovečjega na nebu; i tada će proplakati sva plemena zemaljska, i ugledaće Sina Čovečjega gde dolazi na oblacima nebeskim sa silom i slavom velikom.***

Izveštaj u Luki kaže: ***I biće znaci na suncu i mesecu i zvezdama, a na zemlji teskoba među narodima u pomutnji zbog huke mora i talasa. Ljudi će izdisati od straha i iščekivanja onoga što dolazi na svet jer će se sile nebeske uzdrmati. I tada će ugledati Sina Čovečjega gde dolazi na oblaku sa silom i slavom velikom.***

U Matejevom izveštaju Ješua kaže da je znak koji će prethoditi znaku Drugog dolaska Mesije biti potpuna pomrčina na zemlji. Nikakvo svetlo neće se moći probiti do zemlje, ni svetlo sunca, ni meseca, ni zvezda (Matej 24:29). Luka dodaje da će biti ogromna teskoba, zbunjenost i strah na zemlji kako zbog fizičkih, materijalnih stvari čije dešavanje će se iščekivati, tako i zbog nematerijalnih dešavanja (Luka 21:25-26).

U tom trenutku, Matej nam kaže, pojaviće se znak Sina čovečjega, u stihu 30a. Kako ovaj znak dolazi zajedno sa Slavom Božijom, postaje očigledno da će svetlo Šekina Slave označiti Drugi Dolazak Mesije. Odgovor na drugo pitanje, „Koji će biti znak Drugog dolaska?“ glasi: Šekina Slava. Ali, odmah posle Velike nevolje tih dana biće potpuno pomračenje, bez bilo kakvog tračka svetla, posle čega će uslediti trenutno, proslavljeno, veličanstveno svetlo koje će prodreti kroz tamu pomračenja. Šekina svetlo biće znak Drugog Dolaska Mesije. Nakon Svetla uslediće povratak Mesije Lično, u stihu 30b.

Mesija je sada odgovorio na sva tri pitanja. Znak za uništenje jevrejskog Hrama biće to što će vojske opkoliti Jerusalim. Znak da je otpočeo kraj vremena biće opšte svetski rat. Znak za Drugi Dolazak biće svetlo Šekina Slave koje će se probiti kroz najveću tamu potpunog pomračenja. Prvi znak dat je 66 godine nove ere; drugi znak je dat 1914-1918; a na kraju Velike nevolje biće dat i treći znak.

Iako je Ješua odgovorio na sva tri pitanja, On želi dati i daljnje informacije o poslednjim danima.

G. Ponovno okupljanje Izraela

Kako su jevrejski proroci do najmanjih detalja opisali opšte svetsko ponovno okupljanje Izraela, Isus nije utrošio previše vremena na to, već je samo precizirao da će se sve to desiti posle Njegovog Drugog dolaska. Ovo ponovno okupljanje nalazimo u Mateju 24:31 i u Marku 13:27.

U Mateju čitamo: ***I poslaće anđele svoje sa snažnim glasom trubnim, i oni će skupiti izabranike njegove od četiri vetra, od jednoga kraja nebesa do drugoga.***

Odlomak u Marku kaže: ***I poslaće tada anđele svoje i skupiti svoje izabranike od četiri vetra, od kraja zemlje do kraja neba.***

Posle Drugog dolaska Mesija će poslati Svoje anđele po celom svetu da ponovno okupe svakog Jevrejina i da svakog od njih dovede natrag u njihovu Zemlju. Pozadina odlomka u Mateju je Isaija 27:12-13, gde je prorokovano da će konačna obnova Izraela biti označena zvukom velike trube. Pozadina odlomka u Marku je Ponovljeni zakon 30:4, koji takođe naglašava da će se konačno obnobljenje dogoditi na dva lokaliteta: na zemlji i na Nebu. Oni koji će biti sakupljeni sa krajeva zemlje biće živi Izrael, trećina Ostatka koji će preživeti Veliku nevolju. Oni koji će biti sakupljeni sa krajeva neba biće uskrsnuti sveti Starog zaveta. Ovaj deo Govora na Maslinskoj gori sumira mnoga proroštva Starog zaveta, precizirajući da će se konačno ponovno okupljanje dogoditi posle Drugog dolaska, a ne pre (Isaija 11:11-12:6; 43:5-7; Jeremija 31:7-14; Jezekilj 11:16-21; 20:40-42; 36:22-31).

H. Poticaj (Ohrabrenje)

Nakon što je dao nacrt stvari koje će doći, sve od njihovih dana pa do početka Kraljevstva, Mesija im predstavlja svojevrsno ohrabrenje, koje je zabeleženo u Luki 21:28: ***A kad se to počne zbivati, uspravite se i podignite glave svoje, jer bliži se vaše otkupljenje.***

Ohrabrenje za vernike je u tome da kada vide da se sve ove stvari počinju dešavati, ***uspravite se i podignite glave svoje***, jer će sve to označiti trenutno otkupljenje vernika sa ovog sveta. U kontekstu koji daje Luka, stvari koje se zbivaju se odnose na Luka 21:20-24, gde se govori o znaku za uništenje Jerusalima. Jednom kada Jerusalem bude uništen, 70 godine nove ere, biće ispunjena sva proroštva koja prethode Uzdignuću. Jednom kada grad i Hram budu uništeni biće ispunjena proroštvo suda za greh koji se ne može oprostiti. Jednom kada se to dogodi, Uzdignuće Crkve postaće trenutno moguće. Trenutno ne znači ni brzo, ni uskoro. To samo znači da se od tog trenutka Uzdignuće može desiti bilo kada. Treba primetiti šta je ono šta Isus nije rekao. Nije rekao da tek kada se dogode sve ove stvari, onda pogledajte gore jer se približilo vaše otkupljenje. Nije rekao da moramo čekati da se Velika nevolja završi da bismo mogli pogledati gore. Ono što jeste rekao

je sledeće: „A kad se to počne zbivati, uspravite se i podignite glave svoje, jer bliži se vaše otkupljenje.“ Početak svega toga jeste uništenje Jerusalima i Hrama. Jednom kada se početak odigra, Uzdignuće postaje trenutno moguće.

III. POREĐENJE O STABLU MASLINE

Razgovor na Maslinskoj gori sada dolazi do trećeg dela koji je poznatiji pod nazivom, poređenje o stablu masline, koje je zabeleženo u Mateju 24:32-25; Marku 13:28-32; i u Luki 21:29-33.

U Mateju kaže: ***A od smokve naučite poređenje: Kad joj grana već omekša i lišće potera, znate da je blizu leto. Tako i vi, kad vidite sve to, znajte da je blizu, na vratima! Zaista, kažem vam, neće proći taj naraštaj dok se sve to ne zbude. Nebo i zemlja će proći, ali reči moje neće proći.***

U Luki kaže: ***I reče im poređenje: 'Pogledajte smokvu i sva stabla. Kad već propupaju, sami od sebe vidite i znate da je leto već blizu. Tako i vi, kad vidite da se to zbiva, znajte da je blizu kraljevstvo Božije. Zaista, kažem vam: neće proći taj naraštaj dok se sve ne zbude. Nebo i zemlja će proći, ali reči moje neće proći.'***

Ovaj pasus je često pogrešno upotrebljavan od onih koji pokušavaju odrediti tačan datum Uzdignuća ili Drugog dolaska Mesije. Stablo masline se često uzima kao da znači ponovno uspostavljanje države Izrael, koje se desilo 1948. Onda, unutar jednog naraštaja, što znači četrdeset godina od 1948, treba se dogoditi Drugi dolazak. Ovakvo tumačenje stavlja Drugi dolazak u 1988 godinu. A zato što Uzdignuće prethodi Drugom dolasku za barem sedam godina, to bi Uzdignuće smestilo u 1981. Ovo određivanje datuma za određene događaje jeste nešto što Biblija jasno zabranjuje. Uprkos tome, ovi nagađači datuma nastavljaju da revidiraju njihovo „proroštvo“ o 1981. godini. Kako je 1988 sada već davno došla i prošla, novi fokus je na Šestodnevnom ratu iz 1967. Tako određeni datum povratka Gospoda bio je 2006-2007.

Postoje dve pogreške u ovakvom rezonovanju i u ovakvom razlaganju Pisama. Prvo, Biblija nigde ne ograničava period jednog naraštaja na četrdeset godina. Jedino mesto gde je terminu „naraštaj“ ili „generacija“ dano tačno određen vek trajanja jeste (Postanak 15:13-16) i radi se o sto godina. Zapravo, termin „naraštaj“ može značiti „dvadeset,“ „četrdeset,“ „sedamdeset,“ „osamdeset“ ili „sto“ godina. Ponekad jednostavno znači „savremenici,“ baš kao šta taj termin koristimo i danas u svakodnevnom govoru. To je i način na koji je termin ovde upotrebljen. Druga pogreška koju ovakvo rezonovanje čini jeste pretpostavka da stablo masline simbolično predstavlja Izrael i da ovaj odlomak govori o ponovnom uspostavljanju jevrejske države koje se desilo 1948. To nije pomenuto nigde u Govoru na

Maslinskoj gori. U najboljem slučaju ponovna uspostava države Izrael je nešto što se može pretpostaviti iz ovog odlomka, ali konkretno, nema govora o tome. Nadalje, uobičajeni simbol u Pismima za Izrael jeste vinova loza, ne čokot.

Međutim, stvarna poenta ovog odlomka je da se stablo smokve koristi u doslovnom smislu kao ilustracija, ne kao simbol za Izrael. Ovo se jasno i očigledno vidi u stihu 29 u odlomku iz Luke, gde kaže, **pogledajte smokvu i sva stabla**. Ukoliko stablo smokve predstavlja Izrael, šta onda predstavljaju sva ostala stabla? Ukoliko se ta ostala stabla odnose na druge narode, a broj drugih naroda je narastao i nastavlja da raste nakon 1948., otkada onda započimamo brojati četrdeset godina? Niti stablo smokve niti druga stabla ne predstavljaju simbolički bilo koju naciju, ili nacije; već se sve to koristi doslovno kao ilustracija.

Poenta ilustracije je sledeća: Kada stablo smokve i sva druga stabla počnu da cvetaju, to je siguran znak da je leto blizu, jer se cvetanje dešava u proleće. Onda, primenjujući tu ilustraciju, Isus kaže: **Tako i vi, kad vidite sve to, znajte da je blizu, na vratima!**

Baš kao što procvetalo stablo smokve znači da je leto blizu, na isti način, kada se ovi događaji o kojima Isus govori počnu dešavati, tada ćemo znati da je Njegov povratak blizu.

Ali, koji su to znakovi koji će obeležiti skori povratak Gospoda? To nije ponovna uspostava Izraela 1948. godine, jer Isus nijednom nije ni pomenuo taj događaj u ovom odlomku. Događaj o kojem On govori je Gnusoba Opustošenja. Kada se dogodi Gnusoba Opustošenja, to će biti signal skorog povratka Mesije, preciznije tri godine posle tog događaja. Još tačnije, proći će tačno 1260 dana od Gnusobe Opustošenja do Drugog Dolaska.

U tom trenutku Isus izjavljuje da će naraštaj koji vidi taj događaj, Gnusobu Opustošenja, još uvek biti tu kada se dogodi Drugi dolazak Mesije, tri godine kasnije. Poenta stiha 34 nije da će naraštaj koji bude video ponovnu uspostavu države Jevreja još uvek biti tu u vremenu Drugog dolaska, već će naraštaj Jevreja koji bude video Gnusobu Opustošenja biti još uvek tu kada se desi Drugi dolazak.

Stihu 24 namera je da bude reč utehe u svetlu opšte svetskog pokušaja zatora svih Jevreja. Moramo imati na umu da će Gnusoba Opustošenja biti signal za Sotonu i Antihrista da otpočnu konačni pokušaj istrebljenja Jevreja. Činjenica da će taj jevrejski naraštaj i dalje biti tu kada se dogodi Drugi dolazak Mesije pokazuje da će sotonski pokušaj uništenja Jevreja propasti, a jevrejski sveti iz druge polovine Velike nevolje moći će primiti utehu iz ovih reči.

Taj „dolazak“ o kom se ovde govori ne odnosi se na Uzdignuće, jer za Uzdignuće nije obećan nikakav znak, već se ovde govori o Drugom dolasku. Ovo je očigledno iz Lukinog izveštaja, jer on kaže da će Gnusoba Opustošenja označiti dolazak

Kraljevstva Božijeg. Milenijsko Kraljevstvo biće posledica Drugog dolaska, a ne rezultat Uzdignuća.

Još jednom, poenta ovog odlomka nije u tome da stablo smokve predstavlja Izrael, već stablo smokve treba uzeti doslovno, kao ilustraciju. Poenta ilustracije jeste u tome da pruži reč utehe da je opšte svetski pokušaj uništenja Jevreja osuđen na neuspeh, jer će naraštaj Jevreja koji bude video Gnusobu Opustošenja još uvek biti tu kada se Mesija vrati.

A. Uzdignuće Crkve

Sada se odlomak okreće ka temi Uzdignuća Crkve, vremenu i trenutku koji nije moguće unapred odrediti. Govor koji se odnosi na Uzdignuće je u Mateju 24:36-42 i u Luki 21:34-36.

Izveštaj u Mateju kaže: ***A o onome danu i času niko ne zna, ni anđeli nebeski, nego samo Otac moj. A kao u dane Noje, tako će biti i dolazak Sina Čovečjega. Jer kao što su u danima pre potopa jeli i pili, ženili se i udavali sve do dana kad Noja uđe u korablju, a da nisu ništa ni znali dok nije došao potop i odneo sve, tako će biti i dolazak Sina Čovečjega. Tada će dvojica biti u polju: jedan će se uzeti, a drugi ostaviti. Dve će da melju u mlinu: jedna će se uzeti, a druga ostaviti. Bdijte dakle jer ne znate u koji čas Gospod vaš dolazi.***

U Lukinoj verziji kaže: ***A pazite na sebe da vam srca ne otežaju u proždrljivosti i pijanstvu i životnim brigama te ne dođe na vas iznenada onaj dan, jer će kao zamka doći na sve koji prebivaju na licu cele zemlje. Stoga bdijte i molite u svako doba da se nađete dostojnima umaći svemu tome što se ima zbiti i stati pred Sina Čovečjega.***

U premilenijumskim i pretribulacijskim krugovima danas prevladava gledište da ovaj odlomak govori o Drugom dolasku, a ne o Uzdignuću. Za to se daju dva glavna razloga. Prvo, kontekstualno, Isus je govorio o Drugom dolasku, a kako se ovaj odlomak nadovezuje na taj razgovor, logično je da On i dalje govori o istoj temi. Drugo, „uzeti“ iz Mateja 24:40-41 se smatra isto kao i potop koji je „odneo sve“ iz stiha 39, što je „odnošenje“ zbog suda i osude. Stoga, „uzeti“ je osuda Drugog dolaska, a ne blagoslov Uzdignuća.

Kao odgovor na prvu tačku, Matej 24:36 započinje sa reči „a“ ili „ali“ što je na grčkom izraz „peri de“. Konstrukcija 'peri de' na grčkom je kontrastivni uvod za novu temu; često se prevodi kao: A sada o (I Korinćanima 7:1; 8:1; 12:1; 16:1; I Solunjanima 5:1). Upotreba ove konstrukcije ističe uvođenje nove teme. Tako da DA, On jeste do sada govorio o Drugom dolasku. Međutim, peri de znači da On sada uvodi novu temu, a ta tema je Uzdignuće. Kao odgovor na drugu tačku, na

grčkom „uzeti“ iz stihova 40-41 jeste potpuno različit izraz u odnosu na onaj korišten u stihu 39, pa nikako ne bi trebalo da ga se tumači na isti način.

Govoreći o temi Uzdignuća, Mesija čini četiri glavne poante. Prvo, u stihu 36, u vezi sa pitanjem kada; to je poznato samo jednoj Osobi, a to je Bog Otac. To nije poznato anđelima, nije poznato čak ni Sinu u Njegovoj ljudskosti, već samo i jedino Bogu Ocu. Ako je tačno vreme Uzdignuća sakriveno od anđela i od čovečnosti Isusove, koliko će to više biti sakriveno od čovečanstva generalno. Iz tog razloga, jedini trag koji je dat u vezi sa vremenom Uzdignuća jeste da će se desiti neko vreme pre Velike nevolje, a svakako se ne mora desiti neposredno pred Veliku nevolju. Lako se to može desiti deset ili dvadeset godina pre tih dešavanja. Dakle, kada govorimo o pitanju kada će se Uzdignuće desiti, odgovor je; niko to ne zna. To nije istina za Drugi dolazak Mesije, za koji će u jednom trenutku istorije biti moguće odrediti tačan datum; desiće se tačno sedam godina posle potpisivanja Sedmogodišnjeg Saveza i 3 godine, 42 meseca, ili 1260 dana posle Gnusobe Opustošenja.

Drugo, prema stihovima 37-39, nikakav znak neće prethoditi Uzdignuću, za razliku od Drugog dolaska koji će biti najavljen znakovima. Kada se Uzdignuće desi, na zemlji će vladati sasvim uobičajeni uslovi. I Potop je došao kada su na zemlji vladali svakodnevn i uobičajeni uslovi, dok su ljudi jeli, pili, ženili se i udavali. Ništa od navedenog nije grešno, već je upravo neophodno da bi čovečanstvo preživelo i da bi se rađalo. I dok su normalni uslovi bili na zemlji Nojev Potop je došao i sve ih je odneo. Na isti način, dok zemljom budu vladali normalni uslovi, desiće se Uzdignuće i uzeti će biti svi vernici, kaže nam se to u stihovima 40-41. Ovo neće biti istina za Drugi dolazak. Kada se Drugi dolazak dogodi, uslovi na zemlji biće sve samo ne normalni i uobičajeni, kao što nam to raniji deo Govora na Maslinskoj gori i Knjiga Otkrivenja jasno pokazuju.

Treće, u stihovima 40-42, kada se desi, to će značiti razdvajanje. Prema ključnim odlomcima o Uzdignuću (Jovan 14:1-3; I Korinćanima 15:50-58; I Solunjanima 4:13-18), biće to razdvajanje vernika od nevernika.

Četvrto, postoji jedan savet za molitvu u Luki 21:34-36, da se bdije u svrhu da se može izbeći Velika nevolja. Kroz celi Govor na Maslinskoj gori, bdijte znači „budite spremni.“ Bdenje je ekvivalent za spremnost, a spremnost je ekvivalent za spasenje. Znači, sredstvo kojim će se izbeći Velika nevolja jeste spasenje. Samo oni koji prihvate Mesiju pre Uzdignuća Crkve moći će biti spremni i biće u bdenju.

Luka nam daje dva razloga za bdenje: prvo, da vernici mogu da izbegnu svim tim stvarima koje treba da se dogode tokom vremena Velike nevolje. Ne bi trebalo da nam promakne ono šta nam Luka kaže u stihu 35. On ističe da će Velika nevolja **doći na sve one koji prebivaju na licu zemlje**. Drugim rečima, niko ko živi na zemlji neće moći da izbegne posledice Velike nevolje. Pašće Nevolja na sve čije prebivalište je zemlja. U stihu 36 Luka nam kaže da ipak postoji mogućnost da se

izbegnu sve te stvari koje treba da se dogode. Ta mogućnost nije ni za koga na zemlji. Znači, da se pobegne od svih tih stvari osoba mora da ode sa zemlje. Drugi razlog za bdenje jeste da bi vernik mogao da stane pred Sina Čovečjega na Nebu. Ovo će biti posledica Uzdignuća: stajaćemo pred Sinom Čovečjim, a stojeći pred Njim, izbeći ćemo sve ove stvari. Obe ove stvari mogu biti učinjene samo kroz Uzdignuće i to je razlog zašto bdeti znači biti spašen.

B. Poređenja koja potiču Bdenje, Spremnost i Delovanje

Kako bi osnažio Svoju završnu reč iz prethodnog pasusa Mesija sada iznosi pet poređenja i sva kao najbitniji naglasak imaju poticaj na bdenje, na spremnost, i na delovanje. Ovih pet poređenja zabeleženi su u Mateju 24:43-25:30 i u Marku 13:33-37. U svim ovim poređenjima razlikovanje koje se čini nije između različitih vrsta vernika, nego između vernika i nevernika. Oni izražavaju različitost u stavovima vernika i nevernika prema Drugom dolasku, ne prema Uzdignuću; vernici će biti spremni, nevernici neće.

Metoda učenja kroz poređenja ide tako da Isus daje seriju poređenja, a onda čini njihovu primenu. Primena ovih poređenja biće učinjena kroz sud prema ovcama i prema jarcima.

1. Poređenje o Vrataru: Marko 13:33-37

Pazite, bdijte i molite, jer ne znate kada je to vreme. Kao što čovek koji pođe na put i ostavi kuću svoju dade svojim slugama vlast i svakomu njegov posao, a vrataru zapovedi da bdi. Bdijte, dakle, jer ne znate kada dolazi gospodar kuće: uvečer, ili o ponoći, ili o prvim petlima, ili ujutro, da ne dođe iznenada pa vas nađe pozaspale. A što vama kažem, svima kažem: Bdijte!

Ovo poređenje se odnosi na Drugi dolazak. Fraza, ***jer ne znate kada je to vreme***, dodatno je pojašnjena frazom, ***uvečer, ili o ponoći, ili o prvim petlima, ili ujutro***. Iako će dan Drugog dolaska biti poznat jednom kada Velika nevolja započne, tačno vreme toga dana i dalje neće biti poznato.

Glavna poenta ovog poređenja jeste naglasak na bdenju u iščekivanju povratka Gospoda. Kao šta smo već primetili bdenje uvek ima smisao spremnosti, a spremnost uvek nosi smisao spasenja; samo oni koji su spašeni biće osposobljeni da izbegnu svim tim stvarima.

2. Poređenje o Gospodaru kuće: Matej 24:43-44

A ovo znajte: kad bi kućegospodar znao o kojoj straži dolazi lopov, bdio bi i ne bi dopustio da mu kuću potkopa. Zbog toga i vi budite pripravnici, jer u čas u koji i ne mislite Sin Čovečji dolazi.

Naglasak drugog poređenja je na spremnosti. Još jednom, spremnost može biti postignuta jedino putem spasenja.

3. Poređenja o Vernom slugi i o Zlom slugi: Matej 24:45-51

Ko li je onaj verni i razboriti sluga kojega postavi gospodar njegov nad svojom služinčadi da im daje hranu u pravo vreme? Blažen onaj sluga kojega će gospodar njegov, kad dođe, naći da tako radi! Zaista, kažem vam: postavice ga nad svim imanjem svojim. No rekne li onaj zli sluga u srcu svojemu: 'Otegnuo se dolazak mojega gospodara' pa počne tući susluže, a jesti i piti s pijanicama, doći će gospodar toga slugu u dan u koji ne očekuje i u čas za koji ne zna; i raseći će ga nadvoje i dodeliti mu udio među licemerima. Tamo će biti plač i škrgut zubi.

Naglasak ovog trećeg poređenja jeste na radu i delovanju. Kako bi se osiguralo da vernici ne protumače pogrešno ovaj prethodni naglasak na bdenju, kao da treba samo da sede i da gledaju u nebo, treće poređenje naglašava neophodnost delovanja dok se čeka. Kada se Mesija vrati, biće to za vernike vreme u kojem će oni vredno raditi. Vernika će pronaći kako deluje, a nevernici će biti zatečeni u neradu. Šta tačno ovo delovanje podrazumeva reći ćemo u nastavku.

Još jednom, poređenje se odnosi na vernike i nevernike i govori o vremenu Drugog dolaska. Fraza „u dan u koji ne očekuje“ odnosi se na nevernika koji ne očekuje Drugi dolazak. Dva poređenja koja slede daju nam još širi osvrt koji se temelji na naglascima prva tri poređenja.

4. Poređenje o Deset devica: Matej 25:1-13

Tada će kraljevstvo nebesko biti kao deset devica koje, uzevši svoje svetiljke, iziđoše u susret ženiku. I pet od njih beše mudrih, a pet ludih. One lude, uzevši svoje svetiljke, ne uzeše sa sobom ulja. Mudre pak zajedno sa svojim svetiljkama uzeše u svojim posudama ulja. No kako je ženik kasnio, sve zadremaše te spavahu. A usred noći nastava vika: 'Eno, ženik dolazi! Izidite mu u susret!' Tada ustadoše sve one device i urediše svoje svetiljke. A lude rekoše mudrima: 'Dajte nam od svojega ulja jer nam se svetiljke gase!' No mudre odgovore govoreći: 'Nipošto! Ne bi dostajalo nama i vama. Već radije

pođite k onima koji prodaju i kupite za se.’ A dok su one otišle kupiti ulja, dođe ženik. I koje su bile pripravne, uđoše s njim na svadbu. I zatvore se vrata. A posle dođu i ostale device govoreći: ‘Gospode! Gospode! Otvori nam!’ A on, odgovorivši, reče: ‘Zaista, kažem vam, ne znam vas!’ Bdijte dakle jer ne znate ni dana ni časa u koji dolazi Sin Čovečji.

Naglasak i ovog poređenja je ponovo na bdenju i spremnosti. Device u ovom poređenju ne predstavljaju ni Crkvu, ni Izrael, već jednostavno služe da ilustruju poentu. Iz Starog zaveta, kontrast između mudrih i ludih je uvek kontrast između vernika i nevernika.

Kada se Ženik-Mesija vrati na zemlju sa Svojom Mladom-Crkvom da bi se održala svadbena gozba, device će biti odgovorne i da bdiju zbog Njegovog povratka i da budu spremne da zapale lampe po Njegovom povratku. Pet devica koje su bile mudre biće oni koji su vernici, tako da će oni biti oni koji bdiju i koji su spremni. Oni su oni koji imaju ulje, uobičajeni simbol za Duha Svetoga. Samo će mudre ući na bračnu gozbu, uobičajeni simbol za Mesijansko Kraljevstvo. Zato šta je Mesija ovde oslikan kao da već jeste sa Svojom Mladom-Crkvom, koja znači da je već Uzdignuta, oni koji imaju ulja su znači oni koji su poverovali za vreme Velike nevolje. Oni su spašeni i pozvani su na bračnu gozbu kao gosti. Pet ludih devica biće nevernici i na taj način neće ni bdeti, niti će biti spremni. Oni nemaju nikakvog ulja. Treba primetiti da tekst ne kaže da su lude device ostale bez ulja, već one nisu imale ulja sa sobom; one nikada nisu ni imale ulja ili Duha Svetoga.

To je cela poenta ovog poređenja i bilo bi pogrešno pokušavati razviti i izvući isuviše detalja iz ovog jednostavnog poređenja. U ovom poređenju postoji jedan dodatan naglasak na bdenju i spremnosti, a jedno i drugo se postiže verom u Ješuu Mesiju. Još jednom, samo mudre device će ući na bračnu gozbu.

5. Poređenje o Talentima: Matej 25:14-30

To je naime kao kad čovek, polazeći na put, dozove svoje sluge i preda im svoj imetak. I jednomu dade pet talenata, a drugomu dva, a trećemu jedan, svakomu prema njegovoj sposobnosti. I odmah otputova. A onaj koji je primio pet talenata ode, poradi s njima te zaradi drugih pet talenata. Isto tako i onaj s dvama, stekne i on druga dva. Onaj pak što primi jedan ode, ukopa u zemlju te sakri novac gospodara svojega. A nakon dugo vremena dođe gospodar onih slugu i zatraži od njih račun. Pristupi onaj što je primio pet talenata i donese drugih pet talenata govoreći: ‘Gospodaru! Pet si mi talenata predao. Evo sam uz njih stekao drugih pet talenata!’ A njegov gospodar mu kaza: ‘Dobro, slugo valjani i verni! Nad malim si bio veran, nad mnogim ću te postaviti! Uđi u radost gospodara svojega.’ A pristupi i onaj što je primio dva talenta pa reče: ‘Gospodaru! Dva si mi talenta predao. Evo

sam uz njih stekao druga dva talenta!’ Njegov mu gospodar kaza: ‘Dobro, slugo valjani i verni! Nad malim si bio veran, nad mnogim ću te postaviti! Uđi u radost gospodara svojega.’ A pristupi i onaj koji je primio jedan talent pa reče: ‘Gospodaru! Upoznah te; tvrd si ćovek, žanješ gde nisi sejao i kùpiš gde nisi vejao. Pobjah se, pa odoh sakriti talent tvoj u zemlju. Evo ti tvoje!’ A njegov mu gospodar, odgovorivši, reče: ‘Slugo zli i lenji! Znao si da žanjem gde nisam sejao i kùpim gde nisam vejao. Trebalo je dakle da uložiš moj novac kod novčarā pa bih ja, po dolasku, povratio svoje s kamatama. Uzmite stoga od njega talent i podajte onomu koji ima deset talenata. Jer svakomu koji ima, daće se i obilovaće, a od onoga koji nema, i što ima, oduzeće se od njega. A beskorisnog slugu izbacite u krajnju tamu. Tamo će biti plač i škrgut zubi.’

Poenta ovog poređenja jeste ponovno naglašavanje, na još širi način, neophodnosti da se deluje i da se bdije dok se čeka. Još jednom, razlikovanje nije između različitih vrsta vernika, nego između vernika i nevernika. Vernici su sluge koji će nastaviti da rade dok čekaju na povratak Gospoda; dok nevernik ne može ni da radi u delu Gospodnjem, pa samim time neće imati ni šta da pokaže o Gospodnjem povratku. On je ovde i oglašen kao zli sluga. Zli sluga završava napolju, na mestu gde je tama i škrgut zuba, a to su sve opisne fraze za Ognjeno jezero.

6. Zaključak i primena

Sveukupno, Mesija nam predstavlja pet poređenja: tri kratka poređenja i dva poduža poređenja. Svako poređenje naglašava potrebu za budnošću, za radom i za spremnošću u delu Gospodnjem dok se čeka na Njegov povratak. Prvo poređenje naglašava bdenje; drugo, spremnost; treće, rad; četvrto, bdenje i spremnost; i peto, rad. Sredstvo uz pomoć kojega će vernici moći bdeti, biće spremni i delovaće, opisano je u sledećem odlomku.

Primena ovih poređenja može se učiniti i na Uzdignuće i na Drugi dolazak. U vezi sa Uzdignućem jeste to da kako niko od ljudi ne zna dan Uzdignuća Crkve, za nikog nema smisla i nije dobro da čeka zadnji trenutak pred povratak da bi prihvatio Mesiju. Jedini način na koji osoba može da bdije, da bude spremna i da radi u delu Gospodnjem jeste tako da Njega prihvati odmah. U vezi sa Drugim dolaskom, iako će se znati kada će se to dogoditi, vernici će unatoč tome u Velikoj nevolji morati da bdiju, da budu spremni i da rade na način koji ćemo sada videti u zaključnom odlomku.

IV. SUD NAD PAGANIMA

Četvrti deo tiče se suda nad paganima. Govor na Maslinskoj gori privodi se svom kraju sa sudom nad paganima u Mateju 25:31-46. Vreme događanja ovoga suda biće posle Drugog dolaska Mesije kada će biti uspostavljen i Tron Davidov, prema stihu 31: ***A kad Sin Čovečji dođe u slavi svojoj i svi sveti anđeli s njime, tada će sesti na presto slave svoje.***

Mesto ovog suda nije dato u ovom odlomku, ali ga pronalazimo u odlomku koji vuče mnoge paralele s ovim, u Joilu 3:1-3. Ovaj sud će se dogoditi pred samim gradom Jerusalimom, u dolini Jehošafat, koja leži između grada i Maslinske gore.

Ono čime se ovaj sud bavi jesu pojedinci iz stihova 32-33: ***I sabraće se pred njim svi narodi, i odvojiće ih jedne od drugih kao što pastir odvaja ovce od jaraca. I postaviće ovce sebi zdesna, a jarce sleva.***

Ovde se radi o sudu nad pojedincima. a ne o sudu nad nacijama. Grčka reč koja se ovde prevodi kao narodi u svom primarnom značenju znači „pagani“ i tako je prevedena na drugim mestima u Novom zavetu. Svi pagani koji prežive Veliku nevolju i Kampanju Armagedon biće sabrani u dolini Jehošafat, a onda će biti razdvojeni od samog Mesije; neki će biti stavljeni na Njegovu levu stranu, a drugi na Njegovu desnu stranu. Oni na Njegovoj desnoj strani nazvani su ovcama paganima, a oni na Njegovoj levoj strani jarcima paganima.

Temelj za ovaj sud biće antisemitizam ili prosemitizam u stihovima 34-45. Svaki pojedini paganin biće suđen na temelju svog odnosa prema Mesijinoj braći, to jest, prema Jevrejima u vremenu Velike nevolje. Termin „braća“ ovde je upotrebljen u smislu „braća po telu.“ Neki ljudi pokušavaju da ovde koriste ternim braća shvate kao da se odnosi generalno na sve svete, ali takvo tumačenje učinilo bi ovaj odlomak besmislenim. Postoje tri odvojene i zasebne grupe koje se pominju u ovom odlomku: ovce pagani, jarci pagani, i braća. Ukoliko su braća generalno svi sveti, ko su onda ovce, jer i one imaju večni život? To bi bilo jako konfuzno tumačenje u kojem bi i ovce i braća bili sveti istog kalibra. Samo iz ovog konteksta trebalo bi već biti vidljivo da se to braća mora odnositi na Jevreje, jer su sveti ovce, a nespaseni jarci. Nadalje, odlomak paralelan ovome u Joilu 3:1-3 uklanja svaku sumnju u to da su braća pripadnici Jevrejskog naroda u vremenu Velike nevolje.

Sud nad ovcama paganima je u stihovima 34-40:

Tada će kralj reći onima sebi zdesna: ‘Dođite, blagoslovljeni Oca mojega! Baštinite kraljevstvo pripravljeno za vas od postanka sveta!’ Jer ogladneh, i dadoste mi jesti; ožedneh, i napojiste me; tuđinac bejah, i primiste me; gol, i zaogrnušte me; oboleh, i pohodiste me; u tamnici bejah, i dođoste k meni. Tada će mu pravednici odgovoriti govoreći: ‘Gospode, kada te to videsmo gladna i nahranismo, ili žedna i napojismo? A kada te videsmo kao tuđinca

i primismo, ili gola i zaogrnuemo? A kada te videsmo bolesna ili u tamnici i dođosmo k tebi?’ I odgovorivši, kralj će im reći: ‘Zaista, kažem vam, što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste.’

Za ovce, a to su prosemiti, jasno je rečeno da se radi o pravednicima. Zar će oni onda biti spašeni zbog svog prosemitizma? Ovo ne može biti tačno, jer da jeste, to bi značilo da se spasenje temelji na delima. Ovaj odlomak je primer za Jakovljevu 2:14-26; vera koja se očituje kroz dela. Zato šta ovi pagani već jesu vernici u Gospoda Isusa Mesiju, oni će odbiti da se pridruže politici Antihrista u njegovom pokušaju da uništi Jevreje. I tako, dok Jevreji budu prolazili kroz strašna progonstva, ovi pagani koji veruju učiniće sve što mogu da pomognu Jevrejima u tim uslovima. Njihovo delovanje prema braći Mesije pokazaće njihovu veru. Na taj način, oni će bdeti, biće spremni i delovaće u skladu sa poticajima iz prethodnih pet poređenja. Zato šta oni jesu spašeni pagani, biće im dopušteno da uđu u Mesijansko Kraljevstvo, i oni će biti ti koji će naseliti paganske narode tokom Mesijanskog Doba.

Sud nad jarcima paganima je u stihovima 41-45: ***Tada će reći i onima sleva: ‘Odlazite od mene, prokleti, u oganj večni što je pripremljen đavlu i anđelima njegovim. Jer ogladneh, i ne dadoste mi jesti; ožedneh, i ne napojiste me; tuđinac bejah, i ne primiste me; gol, i ne zaogrnuete me; bolestan i u tamnici, i ne pohodiste me.’ Tada će i oni njemu odgovoriti govoreći: ‘Gospode, kada te to videsmo gladna ili žedna ili tuđinca ili gola ili bolesna ili u tamnici, i ne poslužismo te?’ Tada će im odgovoriti govoreći: ‘Zaista, kažem vam, što god ne učiniste jednomu od ovih najmanjih, ni meni ne učiniste.’***

Sa druge strane, jarci su antisemiti, koji će se zbog svoje nevere u Isusa pridružiti odredima onih koji će vršiti progonstva pod vlašću Antihrista. Oni će pokazati nedostatak vere kroz svoja dela. Oni su oni koji neće bdeti, neće biti spremni, niti će raditi u delu, već će biti prestupnici iz prethodnih pet poređenja. Iz tog razloga, biće ubijeni u tom trenutku i biće isključeni iz Mesijanskog Kraljevstva.

Konačni i poslednji rezultat po uspostavi Kraljevstva je u stihu 46: ***I ovi će otići u kaznu večnu, a pravednici u život večni.***

Pagani koji veruju ući će u večni život dok će pagani koji ne veruju ući u večnu kaznu.

ZAKLJUČAK

Govor ili Razgovor na Maslinskoj gori je jako detaljna poduka koju Mesija izlaže o budućim stvarima. Bio je ovo Njegov poslednji opširan govor u ulozi Proroka, jer će, od ovog trenutka, On ući u prelazni period iz Proroka u Sveštenika kada će i prineti žrtveni prinos, Svoju krv, i tada će početi da funkcioniše kao Velesveštenik po Redu Melhisedekovu.

Kada se On vrati da ispuni preostalo iz ovog Govora na Maslinskoj gori, On će doći kao Kralj.

Govor na Maslinskoj gori sadrži reči poruke za vernike danas: neka podignu pogled, jer se približilo vreme njihova otkupljenja; ali, ima i reči poruke za nevernike danas: verujte u Mesiju.

A ima i reči poruke za one koji će živeti u vremenu Velike nevolje: za Jevreje, neka beže; a za pagane: budite budni, bdijte i radite u delu Gospodnjem

Napomena prevodioca: Za prevod ovog MBS-a prevodio sam Biblijske tekstove iz Engleske verzije NASV - prevoda koja je korištena u ovoj studiji. Pri tome mi je od velike pomoći bila Varaždinska Biblija – izdanje Hrvatskog Biblijskog Nakladnika, 2012.

Koristio sam i Savremeni Srpski Prevod u izdanju Hrišćanskog evangelizacionog centra iz Bačkog Petrovca, kao i prevod Daničić – Karadžić kako bi što vernije tekst prilagodio duhu Srpskog jezika.

Prevod: Branko Gotovac 2024.